

SIKKERHETS DATBLAD

Utgitt (dato): 01-06-2018

SDS Versjon: 1.1

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet / stoffblandingen og av selskapet / foretaket

---

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: Sterling Strygestivelse

Produkt-nr.: 99

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Anbefalt bruk: Strykestivelse.

Bruk som frarådes: Dette produktet må ikke brukes til andre formål enn det som er anbefalt, uten først å søke råd hos leverandøren.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Selskapsopplysninger:

Sterling Polish Company A/S

Nybrovej 95

2820 Gentofte

Denmark

Tlf.: +45 45 87 70 44

Kontaktperson og mail:

Hans Rasmussen, hgr@sterlingpolish.dk

Sikkerhetsdatablad er forberedt og validert av:

mediator A/S, Centervej 2, DK-6000 Kolding. Konsulent: DH

1.4. Nødtelefonnummer

Giftinformasjonssentralen på tlf.nr.: 22 59 13 00

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP (1272/2008): Aerosol 1;H222, H229.

Se fullstendige H-setninger under avsnitt 16.

2.2. Merkingselementer

Signalord:

Fare

Ekstremt brannfarlig aerosol. (H222)

Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming. (H229)

Oppbevares utilgjengelig for barn. (P102)

Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt. (P210)

Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde. (P211)

Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk. (P251)

Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C /122 °F. (P410+P412)

Innhold/holder leveres til i samsvar med lokale bestemmelser. (P501)

2.3. Andre farer

-

Annen merkning:

-

Annet

-

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.1./3.2. Stoffer / Stoffblandinger

Innholdsstoff	Index-nr./ REACH Reg-nr.	CAS/EF-nr.	CLP-klassifisering	w/w %	Note
Isobutan	601-004-00-0/ 01-2119485395-27	75-28-5/ 200-857-2	Flam. Gas 1;H220, Press. Gas;H280	<10	-
Propan	601-003-00-5/ 01-2119486944-21	74-98-6/ 200-827-9	Flam. Gas 1;H220, Press. Gas;H280	<2	-
Butan	601-004-00-0/ 01-2119474691-32	106-97-8/ 203-448-7	Flam. Gas 1;H220, Press. Gas;H280	<1	-

Se fullstendige H-setninger under avsnitt 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding: Oppsøk frisk luft. Hold den skadelidende under observasjon. Oppsøk lege ved ubehag.

Svelging: Hvis man får sprøytetøv i munnen: Skyll munnen grundig og drikk 1-2 glass vann i små slurker. Oppsøk lege ved ubehag.

Hudkontakt: Fjern forurensede klær. Vask huden med såpe og vann. Oppsøk lege ved ubehag.

Øyekontakt: Skylles med vann (bruk helst utstyr til øyevask) inntil irritasjonen går over. Oppsøk lege hvis symptomene ikke forsvinner.

Forbrenning: Skyll med vann inntil smertene opphører. Fjern klær som ikke sitter fast i huden, kontakt lege eller sykehus. Fortsett om mulig skyllingen til legen overtar behandlingen.

Annen informasjon: Når lege oppsøkes, må sikkerhetsdatabladet eller etiketten vises.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Kan virke lett irriterende på hud og øyne.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Kontakt lege ved symptomer som eksem, pustevansker, brennmerker eller øyeskader.

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

5.1. Sløkkingsmidler

Slokk med pulver, skum, kullsyre eller vanntåke. Bruk ikke vannstråle siden det kan spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Ekstremt brannfarlig aerosol. FORSIKTIG! Aerosolbeholdere kan eksplodere. Unngå innånding av damp og røykgass, oppsøk frisk luft. Ved brann spaltes produktet, og det dannes giftige gasser, som CO_x og NO_x. Ild vil produsere tett, svart røyk. Utsettelse for produkter under nedbryting kan medføre helseisisiko.

5.3. Råd for brannmannskap

Hvis det er risiko for eksponering for damper og røykgasser, skal det brukes åndedrettsvern med lufttilførsel.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Bruk personlig verneutstyr - se avsnitt 8. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Unngå å puste inn.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå unødvendige utslipp til omgivelsene.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Tørk opp mindre utslipp med en klut - Se avsnitt 13 for kassering.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se ovenfor.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Se under avsnitt 8 for opplysninger om forholdsregler ved bruk og personlig verneutstyr. Røyking og bruk av åpen ild forbudt. Produktet må brukes på steder med god ventilasjon. Rennende vann og øyeglass bør være tilgjengelige.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Produktet bør oppbevares forsvarlig, utilgjengelig for barn og ikke sammen med matvarer, dyrefôr, legemidler o.l. Oppbevares på et tørt. Trykkbeholder. Beskyttes mot sollys, og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Lagringstemperatur: 0-30 °C.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Se applikasjonsavsnitt 1.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametre

Eksponeringsgrense ifølge forskrift om tiltaks- og grenseverdier nr. 1358, 2011 med endringer:

Innholdsstoff	Grense	Anmerking
Propan	500 ppm – 900 mg/m ³	-
Butan	250 ppm – 600 mg/m ³	-

DNEL/PNEC-verdi:

Ingen data.

8.2. Eksponeringskontroll

Det er ikke en eksponering scenario for dette produktet.

Egnede tiltak for eksponeringskontroll:

Bruk verneutstyr som angitt nedenfor. Vask hendene før pauser og før toalettbesøk, og når arbeidet er slutt. Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet.

Personlig verneutstyr:

Åndedrettsvern:	Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes åndedrettsvern. Bruk åndedrettsvern med frisklufttilførsel, da produktet inneholder væsker med lavt kokepunkt, som adsorberes dårlig i kullfilter.
Håndvern:	Bruk vernehansker av type nitrilgummi.
Vern av øyne/ansikt:	Bruk vernebriller ved risiko for sprut i øynene.
Hudvern:	Ikke påkrevd.

Begrensning av eksponering av miljøet

Det skal sikres at lokale utslippsbestemmelser overholdes.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende:	Hvit aerosol
Lukt:	Parfymert lukt
Lukterskel:	-
pH-verdi:	4-6
Smeltepunkt/frysepunkt (°C):	-
Startkokepunkt og kokeområde (°C):	-
Flammepunkt (°C):	Ca. -80 °C (Isobutan, propan, butan)
Fordampningshastighet:	-
Antennelighet (fast stoff, gass) (°C):	-
Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense (vol-%):	11,2/1,4 (Isobutan, propan, butan)
Damptrykk (Pa):	Ca. 0,4, ved 20 °C
Damp tetthet (luft=1):	1,79-1,94 (Isobutan, propan, butan)
Relativ tetthet:	940-970
Løselighet(er):	Oppløselig i vann
Fordelingskoeffisient; n-oktanol/vann:	-
Selvantennelsestemperatur (°C):	Ca. 365 °C (Isobutan, propan, butan)
Nedbrytningstemperatur (°C):	-
Viskositet:	-
Eksplosive egenskaper:	-
Oksidasjonsegenskaper:	-

9.2. Andre opplysninger

VOC (g/l):	-
Overflatespenning (mN/m, 25 °C):	-

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen data.

10.2. Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt når det brukes i henhold til leverandørens anvisninger.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen risiko for farlige reaksjoner.

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå oppvarming og kontakt med antennelseskilder.

10.5. Uforenlige materialer

Unngå kontakt med sterke syrer, sterkt oksiderende stoffer og alkali metaller.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Produktet spaltes ved brann eller oppvarming til høye temperaturer, og det dannes giftige gasser, som CO_x og NO_x.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet: Basert på eksisterende data er klassifiseringen ikke oppfylt.

Innholdsstoff	Opptaksvej	Art	Test	Resultat
Propan/Butan/Isobutan	Inhalation	Rotte	LC50/ 0,25 timer	1443 mg/L air

Hudetsing/hudirritasjon: Kan virke irriterende på huden, kan medføre rødme.

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon: Kan virke irriterende på øyet.

Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt: Basert på eksisterende data er klassifiseringen ikke oppfylt.

Arvestoffskadelig virkning på kjønnceller: Basert på eksisterende data er klassifiseringen ikke oppfylt.

Kreftframkallende egenskap: Basert på eksisterende data er klassifiseringen ikke oppfylt.

Reproduksjonstoksitet: Basert på eksisterende data er klassifiseringen ikke oppfylt.

STOT — enkelteksponering: Basert på eksisterende data er klassifiseringen ikke oppfylt.

STOT — gjentatt eksponering: Basert på eksisterende data er klassifiseringen ikke oppfylt.

Aspirasjonsfare: Basert på eksisterende data er klassifiseringen ikke oppfylt.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

Innholdsstoff	Testens varighet	Art	Test	Resultat
Propan/Butan/Isobutan	96 timer	Fisk	LC50	49.9 mg/L
Propan/Butan/Isobutan	48 timer	Vannloppe	LC50	69.43 mg/L
Propan/Butan/Isobutan	96 timer	Alge	EC50	19.37 mg/L

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Innholdsstoff	Nedbrytning i vannmiljøet	Test	Resultat
Propan/Butan/Isobutan	Ja	Gas exchange-biodegradation	385,5 timer: 100%

12.3. Bioakkumuleringsevne

Innholdsstoff	Bioakkumulasjonspotensial	LogPow	BCF
Propan/Butan/Isobutan	Nei	2,8	-

12.4. Mobilitet i jord

Testdata foreligger ikke.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB vurdering

Produktet tilfredsstillter ikke kriteriene for PBT eller vPvB.

12.6. Andre skadevirkninger

Ingen.

AVSNITT 13: Sluttbehandling

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Dette produktet er omfattet av regelverket om farlig avfall. Ikke kast delvis brukte eller tomme spraybokser i husholdningsavfallet. Lever spraybokser til den lokale gjenvinningsstasjonen for kjemisk avfall.

Avfallskode EAL

15 01 10

Norsk avfallsstoffnummer

7055

Særlig merking:

-

Forurennet emballasje:

Emballasje med restinnhold av produktet skal avhendes etter samme bestemmelser som produktet.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Produktet dekkes av reglene for transport av farlig gods på vei og sjø i henhold til ADR og IMDG.

14.1 -14.4.

ADR

FN-nummer:	FN-forsendelsesnavn	Transportfareklasse(r)	Emballasje gruppe
1950	AEROSOLBEHOLDERE	2,1	-

IMDG

UN-no.:	Proper shipping name	Transport hazard class(es)	Packing group
1950	AEROSOLS	2,1	-

14.5. Miljøfare

-

14.6. Særskilte forholdsregler for brukeren

-

14.7. Transporteres i løs form i henhold til tillegg II av MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ikke relevant.

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Kilder:

Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, evaluering, autorisasjon og restriksjoner av kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europæisk kjemikalieagentur og om endring av direktiv 1999/45/EF og opphevelse av Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissjonens forordning (EF) nr. 1488/94 og Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissjonens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EF, 93/105/EF og 2000/21/EF, med endringer.

Forskrift 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (Produktforskriften) med endringer.

Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP), 16.06.2012 nr. 622, med endringer.

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). 01.06 2004 nr. 930, med endringer.

Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier) 06.12.2011 nr. 1358 med endringer.

Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning 06.12.2011 nr. 1355 med endringer.

Anvendelsesbegrensninger:

Unge under 18 år må ikke handelsmessig utsettes eller anvende produktet. Unge over 15 år er dog unntatt denne regel, hvis produktet inngår som et nødvendig ledd i en utdanning.

Vær oppmerksom på arbeidsrestriksjoner for gravide og ammende kvinner.

Krav om særlig utdanning:

-

Annen merkning:

Pr-nr.: 617821.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Ingen.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Annen informasjon:

C&L inventory.

ECHA – registered substances.

Harmonisert klassifisering - Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 (CLP).

Fullstendig tekst for H-setninger som det refereres til i avsnitt 2+3:

H220 - Ekstremt brannfarlig gass.

H222 - Ekstremt brannfarlig aerosol.

H229 - Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.

H280 - Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.

H314 - Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

H315 - Irriterer huden.

H317 - Kan utløse en allergisk hudreaksjon.

H319 - Gir alvorlig øyeirritasjon.

H332 - Farlig ved innånding.

H400 - Meget giftig for liv i vann.

H411 - Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Klassifisering i samsvar med forordning (EF) nr. 1272/2008:	
Aerosol 1;H222, H229	Basert på forsøksdata

Forkortelser og akronymer brukt i sikkerhetsdatabladet:

REACH: Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensninger av kjemikalier.

CLP: Forordning om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger; forordning (EF) nr. 1272/2008.

CAS-nummer: Identifikasjonsnummer som er gitt et stoff i Chemical Abstracts Service.

EF-nummer: EINECS- og ELINCS-nummer (se også EINECS og ELINCS).

DNEL: Avledet nivå uten virkning.

PNEC: Beregnet null-effekt-konsentrasjon.

STOT: Giftvirkning på bestemte organer.

LD50: Dødelig dose for 50 % av en testpopulasjon (median dødelig dose).

LC50: Dødelig konsentrasjon for 50 % av en testpopulasjon.

EC50: Den konsentrasjon som gir 50% effekt på en bestemt parameter (feks. vekst) i en toksisitetstest

PBT: Persistent, bioakkumulerende og giftig stoff.

vPvB: Svært persistent og svært bioakkumulerende.

Annet

Opplysningene i dette sikkerhetsbladet gjelder kun produktet nevnt i avsnitt 1 og er ikke nødvendigvis gjeldende ved bruk sammen med andre produkter.

Endringer er blitt gjort i følgende avsnitt:

1-16 – Ny leverandør av produkt.

Dette databladet erstatter versjon:

1.0 (09-06-20017).
